

Glasilo Prekmurških Slovincov.
Cena na leto 20 K, če jih več
vkup hodi na eden naslov, če
samo edne 30 K. Urednik i izda-
jatelj Klekl Jožef vp. pleb. Čren-
sovci Prekmurje.

NOVINE

Rokopisi se pošiljajo na g. ured-
nika naslov i se ne povrneje.
Oglasi (inzerati) se sprejmejo v
g. Balkanji Ernesta tiskarni v D.
Lendavi. Cena za eden kvadratni
centimeter 1.50 fil. za ednok, za
večkrat popust.

Naročijo se Novine jedino pri „Opravništvu Novin v Črensovcih, Prekmurje“.
Samo na té naslov se sme poslati tudi naročnina.

Govor nasega poslanca gospoda J. Klekla

v Belgradi na seji konstituante dne 10. maja 1921.

Što šče notri vpelati kancel-
paragraf, te vpraša samo po stranki,
nikak pa ne po nameni, šterim naj
bi se konsolidirala država. (Poslanec
Wilder: Šta Vam to smeta?) Da se
vladni načrt boji versko-naravne vzgoje
dece v šoli, se boji socializacije bank,
pokrajini i teh legislative, ne tiči vzrok
v preveliki skrbi za konsolidacijo
države, nego v tom, ar se boji tako-
zvanoga klerikalizma, šteroga ne, ar
se boji smrti kapitalizma, ki zdaj
močno cvete. (Medklici: „Če se cer-
kev izrablja v strankarske namene, je
to klerikalizem!“) Klerikalizma ne!
Nindri na celom sveti nemate kancel-
paragrafa v ustavi, samo prinas ga
hočete uvesti.

Da mora vladni načrt v resnici
postati regulator naše države, mora
imeti lastnosti, ki so zmožne nas-
protja med državljani odstraniti, ostrine
otopiti, sorodna čustva poglobiti i
zvezati v močno verigo, v močno fal-
lango enakopravnih i ravno zato za-
dovoljnih državljanov.

Ljubezen — fundament naše države.

Po lepim umskih argumentih pro
i contra dovolite, gospodje, da se jaz
kak duhovnik poslužim argumentov
ljubezni, kajti jaz sem po svojem
poklicu glasitelj evangelija ljubezni.
(Poslanec Wilder: „V principu!“)
Gospod, če bi Vi mene poznali, ne
bi tak govorili. Če eden ali drugi ali
tretji kaj zagreši, ne morete toga
trditi od vseh i od mene.

Ljubezen je bila tista gonilna
sila pri Slovincih, Hrvatih i Srbih, ki
nas je združila. Ljubezen, to moč je
vlejo sam Bog v naša srca. Lex natu-
ralis nam svedoči o naravni ljü-
bezni. Naravna ljübezen ima princip:
omne animal diligit simile sibi — vsako
stvarjenje ljübi sebi sorodno. Na tom
principi, na principu krščanske morale
de ordine caritatis, da moramo bliž-
njega ljübiti, smo iskali mi naše
združjenje. Iskali smo ga legalnim po-
tom, ar naša krščanska morala ne
dovoljuje revolucije. (Poslanec Fabi-
jančič: „Zakaj ste pa na Madžarskem

uprizorili krvavo revolucijo proti
komunistom? Če govorite o taki ljü-
bezni, zakaj ste toliko komunistov
obesili?“) Gospod, povejte nam tudi,
koliko ljüdi so pa obesili komunisti!

Ljübezni smo izkali, v ljübezni
smo se našli. Leta 1918, so nam jo
legalnim temeljem nudile velesile,
zmagajoče i premagane s tem, da so
nam priznale pravico, da se smemo
zdržiti Srbi, Hrvati i Slovenci. Sta-
novitna, potrpežljiva i požrtvovalna
ljübezen je pogнала lep cvet naše
države. S tihim, polnočim korakom,
na perotih ljübezni smo prišli vkup
trije bratje Srbi, Hrvati i Slovenci.
Ljübezen je vstvarila našo državo.
Ob časi ujedinjenja ne bilo med nami
nasprotja, ne bilo sporov. Ob časi
vjedinja je vladala samo ljübezen,
in vse difference so se vtopile v med-
sebojno bratskoj ljübezni, ka jasno
svedoči tista velikanska manifestacija,
kakše svet še ne vido. Tista mani-
festacija, ki se je vršila povsod, pri
bratih Srbih, pri bratih Hrvatih i pri
nas Slovincih.

Pa če je ljübezen vstvarila našo
državo, jo more li što drug, nego
ljübezen stabilizirati? Jaz mislim, da
ne. Drevo more procvitati i se razvi-
jati samo iz tistih klic, iz šterih se je
vzkliło. Či bi se mi med seboj pre-
pirali i sovražili, bi naša država mo-
rala razpasti, kajti Kraljestvo med
seboj razdeljeno, ne more obstati.
Vrniti se moramo na stari temelj, na
temelj ljübezni. *Donest se mora ustava
ljübezni, ustava ljübezni, ki se kaže v
naklonjenosti bogatih proti siromakom,*
ki uvaja toleranco (potrpežljivost) ene
vere do druge, ki ne pozna monopola
enoga razreda na drugim, ki respek-
tura želje tistih milijonov, ki slučajno
v vladni večini neso zastopani. Ljü-
bezen nas je zjednila, i če z ljübez-
nijo donesemo našo ustavo, sem
prepričan, da bo naša združitev za-
jamčena za stalno.

Zato Vas prosim, da potrpite z
našim autonomističnim stališčom. Mi
neščemo rüšiti edinstva države, nego
mi ščemo z našov avtonomijov to

edinstvo ravno okrepiti. Mi smo na-
ziranja, da zadovoljnost ljüdstva veliko
bolj čuva naše meje, nego topovi
(stüki) i strojne puške. (Klici: „Tako
je!“) Ljüdstvo pa bo zadovoljno samo
te, če po volji včinimo željam celoga
našega naroda, tudi slovenskoga i
hrvaškoga dela.

Mi vsi gospodje, ker smo ple-
menitega srca, stojimo resno pri ka-
tastrofi velikoga oroslana bivše Avstro-
ogrskje monarhije, ki si je to katas-
trofo zaslužila. Ravno tak resno pa
stojimo pri zibelki mladoga oroslana,
naše nove države, Jugoslavije. Boječe
se pitamo, ne pride li tudi na te ta
katastrofa.

Manjšinam ide manjšinska pravica.

Mi iščemo vzroke, iz šterih se
je razrüşila bivša monarhija. Priznati
moramo dvoje. Če tudi priznamo, da
je tista država delila tu pa tam kakše
dobrote, pa moramo naglaševati, da
je vladna večina delala krivice, iz
šterih so nastale tiste centrifugalne
sile, ki so državo vničile. Posebno
naj omenim dve krivici: pobijanje
verske slobode i preganjanje pa za-
teranje narodnih pravic. Manjšine tam
neso imele nikši pravic. Na Madžars-
kom smo imeli kancelparagraf, zapi-
rali so nam verske, konfesionalne šole
ali vsaj poskušalo se je, da se jih
zapre. (Medklici poslanca dr. Žerjava.)
Ne samo v Prekmurji, tudi v drugih
krajih so bile verske šole, gospod dr.
Žerjav. Mi smo jih vzdrževali, mi smo
zanje žrtvovali sto tisoče i samo v
naših prekmurških šolah se je vzdržao
ne samo verski, nego i slovenski düh.
(Klici: „Tako je!“)

Manjšinskih pravic nismo imeli
nikši, krivica je bila, da se nam je
kršila verska svoboda, zato pa mo-
ramo mi gledati pri stvarenji ustave,
da se verska svoboda popolnoma
zasigura, da odpade kancelparagraf i
da se manjšinam dajo manjšinske
pravice. Mi moramo vzgajati manjšine
v narodnom dühi, vsak se mora vzga-
jati v dühi narodnom i mora priznati,

da smo vsi en političen narod pa naj si bomo že potem madžarskoga, nemškoga ali drugoga materinoga jezika. Vsi smo en političen narod. Ne smemo pa zahtevati, da bi manjšine zatajile svojo narodnost. V našem duhu se morejo vzgajati i njihova srca morejo biti naša.

Jaz znam po pravici ceniti paragraf v vladnom načrti, ki dovoljuje manjšinam osnovne šole. Znam ga ceniti, ar smo se v Prekmurji borili skozi desetletja za to, ar sto jezér Prekmurcov ne melo niti ene slovenske osnovne šole. Zato znam ceniti te paragraf. Mislim pa, če mam sto jezérno manjšino enoga materinoga jezika, da bodo te manjšine več zahtevale. Naši Slovenci v Avstriji na pr. so imeli svoje srednje šole i ravno tak tudi Srbi. Za toga volo bodo smele tudi manjšine to zahtevati. (Medklici.)

Gospodje, mi imamo manjšine i te manjšine znajo postati centrifugalne sile, či jih ne zadovoljite.

Drügo, ka se manjšinam mora dati pa ni izraženo v oddelki od sodnijah, da se smejo namreč tam posluževati svojega maternoga jezika i če potrebüjejo tolmača, da ga morajo dobiti brezplačno. Meni še zdaj krvavi srce, če pomislim, da naši Prekmurci nikdar neso smeli vložiti ni ene slovenske prošnje na sodnijo i če so potrebovali tolmača, so si ga morali plačati sami. Zgodilo se je dostokrat, da je dotični tolmač celo krivo tolmačo.

Da mi ljubimo i moramo ljubiti vse svoje sodržavljane, njim moramo dati manjšinske pravice. Ker mi ljubimo svojo državo, ne smemo pripustiti, da bi manjšine postale centrifugalne sile, ar je to za državo nevarno. Naša ljübezen pa mora segati tudi prek mej naše države. Mi imamo tam svoje krvne brate, Slovence, Hrvaté i Srbe. Če mi manjšinam ne damo manjšinskih pravic, kak morejo zahtevati naši bratje, da njim drüge države to dajo. (Živahno odobravanje i ploskanje.) Zamanj dela naša Jugoslovanska matica, zamanj so vse naše manifestacije. Našim bratom moramo dati orožje, orožje njim pa damo s tem, če damo manjšinam manjšinske pravice. (Medklici v središču: „Rimski papež? Kako dela rimski papež? Ali on to zahteva? To ne kaže rimski papež, to kažejo naša srca. (Poslanec Fabijančič:“ Če papež slabo dela, iz toga ne sledi, da morate tudi vi slabo delati!) To je prav, to smo podpisali, mislim, v Parizi, da manjšine dobijo svoje pravice.

Državna krajevna zaščita dece in mladine v M. Soboti.

Ministerstvo za socialno politiko v Beogradi, oddelek za zaščitu dece i mladine, je odredilo, da se letos vrši po celi državi dečji dén, t.

j. den, ki naj bo posvečen zbiranju darov za revno (siromaško) deco i mladino. Določo se je te den za vso državo 5. junija 1921. Državna krajevna zaščita dece i mladine v M. Soboti je sklenila, da priredi den 5. junija t. j. v korist sirot sodnoga okraja Murska Sobota s tem, da se bodo po vsem sodnom okraju s sodelovanjom učiteljstva, duhovščine i uradništva pa vsega ljudstva pobirali po posameznih občinah, župnijah i šolskih okolica h pežezni dari, ki se bodo splačali v kaso zaščite.

Neobhodno potrebno je, da se v današnjih časih posveti največja pozornost i briga za napredek naše mladine, obstoj i okrepljenje naše dece. Mladina je ponos naroda, pa tudi prihodnjost toga. Da pa se more deco posebno revno, obvarovati prepada i jo obdržati na površini življenske sile, je naša država vstanovila po vsej državi takzvané državne zaščite dece i mladine, šterih namen je, podpirati sirote bodisi z penezih, bodisi z oblekov i obüteljov.

Podpore stanejo državo samo ogromno dosta penez, a vsled tomi je država vedno pripravljena, dati še več, pa to ne vsigdar mogoče. I da se poskusi, koliko je v naši kraljevini med ljudstvom samim zanimanja i skrbi za lastno mladino, je odredila vlada, da naj ljudstvo tudi samo enkrat pokaže, koliko ceni svoje vüpanje do deca i mladine.

V M. Soboti se je določilo za te dén sledeče:

1) Ob 1/2 8 zjutraj zbirališče dam i sodelujočih oseb v sobi 17. okrajnoga sodišča v svrhu navodil glede pebiranja.

2) Od 8 vüre naprej do 16 vüre t. j. do 4 popoldne javno nabiranje denarnih sredstev po vsem mesti.

3) Ob 4. vüri pop. sestanek vseh dam, ki so pobirale, v poslopji okrajnoga sodišča, kje se bodo oddale vse nabrane vsote.

Apeliramo na vsakoga pozameznoga, predvsem pa na bogatejše, da se za blagor revne dece skak največjov šumov odzovejo prošnjam nabiralk.

Podobne naj včinijo vse občine i vesi i uspeh dečjega dne bo gotovo lep.

Dopisi.

Nekaj Prekmurskomi Glasniki!

Prekmurski Glasnik, šteroga nešteri domači uradniki tudi šmirajo, mi je prišo do rok.

Znamo, da liberalci tedaj kričijo, kda se tiče krščanska stranka. Zopet špico ima v peti, od duhovnikov ide na vučitelje.

Ta špica je pa naša jürjenska

fara i naš domači farni nadučitelj. Znate ka? S tem pa nikše brige nemate! Te Gospod, šteroga smo mi že davno v našo faro želeli, z dokumenti, štere smo mi farniki preglednoli, svedoči svojo zagovornost. Toga smo mi prle poznali kak vi! Za cerkveno petje njim pa vsi farniki častitamo!

Zdaj se pa denok znajo naša deca po krščanskem pokloniti! Tudi znamo, da našo deco nepošiljamo za voljo sedenja v šolo; od toga vam g. šolski nadzornik dajo obilen odgovor. Vi bi nam takšega tak ne znali poslati.

Istina je, da se je ednok ali dvakrat vršo vu vremeni včenja sprevod, ali to se je po tri-štirikrat zakrpalo.

Predpisane vüre so bile do zdaj od 8. vüre predpoldnom do 12. in po poldne od 1 vüre do 3. A naš gospod farni nadučitelj so deco pred poldnom od 1/2 8 vüre po poldne do 4—5 vüre včili.

On, šteri vas je proti njim nabiksao, je lejko najbolje erdeča kola vlekao, zdaj se pa na prsi bije: jas sem krščenik! Té naj pogleda svojo dušnovest; ona njemi odgovori.

V našoj šoli se do dnes včij krščanski navuk tudi od gospoda nadučitelja, vršijo se vse molitve i krščanske dužnosti, kak so se vrsile tudi tam odkod so prišli.

Če što drugomi škodo naredi, se brani, nej samo od jürjenskoga farnoga nadučitelja, nego od vsakoga tudi plantavoga posestnika.

To so pa vendar one ftice za-pele glasniki, štere bi pri Svetom Jürji rade krüha zobale, pa so si zobe oškrnile.

Naj se za nas nišče ne brigat! Če se v Prekmurji v vsakoj šoli tak zvrši včenje i krščanske dužnosti, kak od našega G. farnoga nadučitelja, tedaj ne zablodimo: *Zato pa neščemo niti mi, niti naš G. farni nadučitelj Prekmurskoga Glasnika četi.*

Škoda za papere, štere ste na oprošenje nasprotnika za to zročili, ka ste se v farno delo mešali.

Znate, ka je nas Zveličiteo od sovražnikov razpeti bio? Pa je izda vse premagao i zmagao!

Za našega domačega farnoga G. nadučitelja smo mi farniki vsigdar odgovorni.

Vu imeni farnikov.

MEKIŠ JANOŠ.

Glasi.

Zamenjava 1, 2 in 10 kronskih starih penez bode se pri davčnom uradi v Soboti i Lendavi še šamo do 4. junijuša vršila. Potem tej penezi nič več ne valajo.

Verske šole nam šče vzeti edna ministerska odredba. Ar ešče nega ustave niti zakona, nam nišče ne more verskih šol vzeti. Odgovorimo kak so nemci odgovorili, gda so njim šteli vzeti verske šole letos, decé neso pústili v šolo i vlada je popústila. Stariši, deca je vaša, ne pa nevernoga učitelja

Ali g. Klekl má prste vmes? pitajo sobočki liberalci v tom, ka Prekmurski Lažnik 5—6 dni kesnej pride do rok naročnikom (če má tákše?! To pitanje je zaistino interesantno. I takše je ne zato, kak da bi što samo edno minuto premišlávalo ali majo kaj pri tom krivde nas poslanec ali nej, ar so oni nej nikši poštni direktor i z poštov ne ravnajo, nego za drugoga zroka volo. Ti gospodje so se najmre navadili za časa boljše-vikov, ka so svoje prste pregosto vteguvali po lúckom imanji i ešče zdaj bi je radi, zato njim prihája hajdi na miseo tista stara dobrota „prste vmes“.

Sv. Sebeščan. Dve krčmi naednok bi radi pri nas odprli pri cerkvi. Madjarska vlada je mejla teliko poštenja, ka je od cerkvi sto metrov bliže ne dovolila krčme. Naši liberalci pa se s tem ščejo poleg drugih svojih grehov ešče Bogi zameriti, ka pri njegovej cerkvi, deset metrov od nje ščejo ne edno, nego celo dve krčmi odpreti. Mladini obečavajo dosta plesa, zato je ta nedorasla deca podpisala prošnjo za otvoritev krčme, ne pa starejši razumni ljudje. Mi se vúpamo, da g. civ. komisar ne dopústi te spake, štere niti madjarska vlada nej dopústila.

Na znanje invalidom i dovicam pokojnih vojakov. Našemi g. poslanci, šteri se teliko brigajo za naše invalide i sirote, ki sami na lastne stroške pišejo za nje, pošiljajo njihove molbenice i potújejo za nje, so dobili té odgovor od socialnoga skrbstva pod št. 5467/21. 1. Vsaka dovica, štere mož je spadno ali v boji ali pa vmro doma zavolo tistoga betega, šteroga si je nakopao v boji, — a to mora doktor posvedočiti — dobi penzijo zasébe i za nedorašeno deco preskrbnino. 2. Invalid ma pravico do penzije do tistoga časa, kak njemi je to komisija, gda je bio na superviziti, priznala. Če njemi je do smrti priznala, dobi jo do smrti, če na kratek čas, jo dobi samo na té čas. 3. Dovica vleče penzijo za možom invalidom, če te vmerje. (To na znanje Horvatovej dovici na D. Bistrici i drugim.)

Abel Salay? Što je to? V stanovanjskoj komisiji je prej. Je istina? Guči se, ka niti slovenski neve, je z Madjarskoga pobegnjeni kommunist, i

z Šerúgom kommunistom jemlje našim domačim hiše po Soboti? Je to istina? Je istina, ka so zaségli túdi pisarno g. ešpereši? Jeli je to istina ali nej? V demokratskoj stranki se skrivata teva kommunist, naprej ž njima!

Agrarna direkcija v Ljubljani je imenuvala Kavaš Júrija iz Odranec v Beltince na imanje grofa Zichyja kak plačanoga vežbenika (gyakornok) pri logarskoj (gozdnoj) upravi. Hvala direkciji, da je naš domači človek prišo do službe. G. minister za šume i rúde dr. Krizman je obljúbo našemi poslanci, da bo druge naše túdi imenuvao ešče na višišo službo, šteri so sposobni za njo.

Jugoslovanska demokratska stranka se je ustanovila v M. Soboti. Bivši kommunisti i prišleki iz Slovenije, čistokrvni liberalci so jo tvorili. Nikaj ne novoga. Čúda bi bila, če bi ti gospodje na tisto stran bili, štera šče dobro siromaškomi človeki i se briga za vero. Tem je siromak i Bog deveta briga. Oni so pomagáčje velikih bank, verosovražni ljudjé. Ne spadajo v naše vrste. Krščanskoga mišljenja i srca možje i dečki, katoličanci i evangeličanci so naši. To je naš nepremagljiv veliki šereg, šteri je zmagao i bo túdi.

Tri shode so meli v nedelo 22. majuša lendavski župan g. Božidar Sever v Koti, Kapci i Hotizi.

Zakaj? To bi vi radi znali, zakaj blatijo liberalci — naši domači túdi, duhovnike po svojih zmázanih listaj? 1. Zató, ar so njim duhovniki spravili službe; z popovski penez so se vónavčili, zdaj pa te iz zahvalnosti je vudrijo po glavi. — 2. Zato, ar drugo kak lagati i blatiti ne vejo. Jezik iz obilnosti srca govori, je pravo Kristuš. Ar blatno, lažljivo dúšo majo, ne more priti drugo ž nje na njuv jezik, kak laž i blato. 3. Zato, ar bi radi vzeli poštenjé duhovnikom, ka bi njim lúdstvo nej vervalo. Če to dosegnejo, ne de nikoga, ki bi lúdstvo presveto i pomagao i te de kšeft dobro šo: podojijo to ubogo lúdstvo do zadnjega filera. Popi vas prej gülijo, pravijo. V kom i gde? Ka plačate popi? Zato kričijo, ka popi gülijo, ka bi pozabili, keliko plačate v njihovih fiškaliških, notaruški i drugih kancelarijaj. Jeli za nikši trúd za en fecl papéra plačate šumo, ka malo ne omedlete! Popi v petih letaj, ne teliko za njegove prevelike trúde. 4. Zato, ka bi vas oni radi vodili, oni, sebé iskajoči, Boga taječi, po časti hrepeneči navadni frigašje, šteri bi po vaših ramaj radi prišli visiko — i gda bi prišli, bi vas zato ka ste je zdignoli, dobro zbrsali. Oni najme dobro znajo brsati i drugo niti ne vejo.

V šumi blúzi štrkovoga gnezda pri Treh mlinih (Hármas-

malom) so meli zadnjo nedelo lendavski trgovci i uradniki veselico. Trgovce je zastopao g. Toplak, uradnike pa g. Haffner, šef podružnice tukajšnjega Jugoslovanskoga kreditnoga zavoda. Veselica se njim je pa jako ponesrečila. Oprovim je odbor veselice reklamo delao, da pride godba Sárközijova iz Čakovca. Te godbe pa ne bilo. Te so za silo trimlinsko „domačo“ godbo najeli, štera njim je svirala, dokler je prišla druga „banda“ iz Čakovca, stoječa iz 5 članov. Edna godba igrala v ednom koti, druga v drugom. Na slednje — mislimo — so se godbe sporazumele. Gosti so pa bili razočarani med odborom veselice, šteri se je tak malo pobrigao za celo stvar, da so ništerni gosti prišli že ta okoli 4 vüre, kak je začetek naznanjen bio, odbora so pa še niti tam ne najšli. Odpadnole so túdi i druge točke iz programa, kakti konfeti, šaljiva pošta i druge proste zabave, štere so naznanjene bile v „Vabilu“. Ne bomo se čúdivali, či drugipot na takše veselice naši ljudje ne bodo radi šli, kje se njim tak dobra priprava i tak točna postrežba obeta.

Tam, gde je bila glávna trafika v Soboti, majo liberalci svoje stranke kancelarijo. Čúдно, pisárno rk. cerkvenoga uráda, šteri brezplačno piše vse matice za državo, kak se čúje rekvirirali, ar nega zadosta stanov v Soboti, a za partijsko kancelarijo je prostor. No ja, v toj se pobirajo penezi za korteširanje proti krščansknoj stranki, ta je potrebna, a gde se na hasek ljudem, na hasek državi kšenki dela, tisto ne je potrebno. Stara liberalna dúša, štera samo sebé išče, se povsod i vsikdar ednako kaže.

Podporo za kmete da država. Ta podporo ma samo v Srbiji pomen. Država najmre na 6% da kmetom posojilo. To je velika pomoč v Srbiji, gde liberalne banke že 20% (dvajsti procent) intereša terjajo. Pri nas ne trbe drugo, kak nastaviti krščanske posojilnice, v teh kak na priliko v Črensovcih, na 5% dobijo siromaki peneze na posoju.

A če v teh ne zadosta penez, vendar bo dobro, da se država zmisli i na Prekmurje. Od toga so že itak davno gučali naš poslanec na ministerstvu poljedelstva.

Ki šče dobro i močno blago po fal'ceni kúpiti naj ide k Sršeni v Lotmerk.

V Tórnišči i v Soboti ščejo liberalci nastaviti posojilnico. Naj naši kmeti ne nasédejo liberalnim vučitelom i fiškališom, damo tú naznanje, kakši razložek obstoji med krščanskimi i liberalnimi posojilnicami. Tej razložki so to: 1) našo posojilnico vodijo naši prosti ljudjé, liberalno pa liberalna gospoda; 2) njihova centrala (zadružna zveza) je v Celji, ščista v liberalnih rokaj, naša v Ljubljani popolnoma v krščanskih; 3) liberalne posojilnice podpirajo liberalno protiversko, kapitalističko politiko, davajo velike šume za vó-dávanje listov, šteri blatijo vero i branijo kapitaliste proti pravicam siromaškoga ljudstva, te liberalne posojilnice so na hasek pár voditelom, prosto ljudstvo malo haska ma ž njij ali nikaj, naše posojilnice so pa tak narejene, ka vso ljudstvo má hasek ž njih ne pa posamezniki, naše davajo siromakom, siromaškim cerkvam, dijakom itd. pomoč, one pa predvsem svojim kortesom brezverskim hujškačom včasí najbogatejšim, šteri so njihove stranke. Kratko povedano: liberalne posojilnice, ár njihovi voditelje neso krščanskoga mišljenja ljudjé, nemajo srca za siromak človeka, njemi peneze davajo na veliki interes, če pa njim penez više ostane, ga v prvoj vrsti založijo pri tistih velikih bankaj, od šterih je siromak človek drugo ešče nej dobo kak esekutora. Če pa nastáne kakša neprilika pri liberalnih posojilnicaj, prvi šteri zavoženo vórti vanje more plačati, je kmet, a tisti gospodje doktorje i drugi punokroni liberalni voditelje, šteri so mastne plače vlekli z posojilnice, si pa roke lepo zpérejo kak Pilatuš pa právijo nikaj nesmo krivi. Ar se je to že zgodilo, potrebno je bilo, da našim ljudem to tú odkrito povemo i je opomenémo, da za drugo kak krščanska posojilnico ne podpišejo akcije. Naj sobočka i tórnjanska krščanska bo! Krsčansko misleči ljudjé tak to sčejo. Vendar pod sebov nete dreva sekali. Ka biz z vašimi trúdi bogatili tiste, ki vam po ráznoj manipulaciji delajo dragočo, da kamaj si odihávate i vas güljjo naprej i ozajaj, je nemogoče! Ka bi se z dohodkov vašega peneza štampali listi, steri bi blatili tisto, ka vi poštüjete, je strašna odgovornost! Pomislite vse to dobro i ne dajte se zapelati. Krsčansko misleči krsčanske posojilnice! Liberalci če sčejo svoje meti, naj je majo, ali nasih ljudjé naj ne vabijo k sebi.

Seršenovi v Lotmerki so na novo dobili dosta štofa, kamgarnov in cajgov. Túdi ženskoga blaga vsakefelé po znižanoj ceni. Odavlejo vse falej kak dozđaj. Žuto močno platno, lakét široko, košta meter samo 26 K. Túdi svilni i vunatni mlinski pajtelni se zdaj dobijo.

Pošta.

Horvat Franc, invalid. M. Sobotá. Da vam invalidski odsek posodo brez interesa, če ščete na svojo roko delati cementne reči, nego stavite na više omenjeni odsek konkretne predloge. Za prošeno službo ste túdi priporočeni.

Dom i svet.

Belgrad. V Konstituenti se nadale vrši podrobno razpravlanje od posamezni paragrafov ustave. Uradni naslov (ime) naše države ne bo Jugoslavija, nega „Kraljevina SHS.“ Naši poslanci i túrki so za ime Jugoslavijo glasovali, demokrati pa za kraljevino SHS.

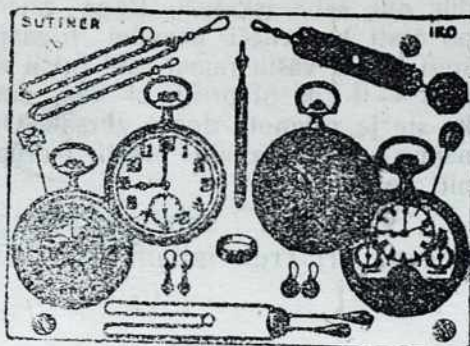
Regent Aleksander je odpotúvao v Pariz, tam odnet pa ide v London. Kakši tri tjedne bode na poti.

Novi vojni minister. Za novoga vojnoga ministra je imenúvani general Hadžić, dozđajšnji poveljnik IV. armade v Zagrebi.

Francuzka vlada je imenúvala za svojega poslanika v Rimi pri Sv. Stolici g. Jonnarta. Sveta Stolica pa za začasnoga nuncija v Pariz poslala msgr. Cerretti-ja.

Slúžečka dekla

se išče v kúhinjo za uradniško menzo v D. Lendavi. Plača po dógovori. Naj se zglati pri sodišči soba šte. 18.

Trgovina z mešanim blagom Franc Repič

Ljutomer
prodaja vse vrste pravoga farbarskoga drúka po K 38 m. i domače platno po K 40 m. V zalogih ma vseh vrst blago po najnižših dnevnih cenah.

Rojarom na znanje!

V D. Lendavi pri g. Erményi Janoši medičari, se dobijo gotove umetne gjarope (mülép.)

Leder, kože in

poplati.

Kúpüjem vsevrste sirovih kož. Vzemem sakovrstne sirove kože včimb, štere se izdelajo v fabriki. I. Sinigoj (poprej Steijer) v Lotmerki (Ljutomer). V zalogi imam vsevrste ledra i poplatov, vse šoštarske potrebščine, kak túdi garantirani čisti tikveni oli po najnižšoj ceni. Vsaki naj si pogledne zalogo

Albin Sagadin

trgovina z ledrom v Beltincih.

Podpirajte Novine!

Tisk. E. Balkanji Dolnja Lendava.

Edna vóra? štera stalno veselje povzoroči? Samo Suttner-ova vóra!

Niklasta, po vsakoj ceni i zagreznete se! Ešče verižice (lanččke) prstane, vuhane (oringlne), zapestnice, stenke vóre, zapéstnice z vórami i vsakovrstne potrebne reči, kakti: škarje, nože, doze za cigaretne, nažigalnike, britve, mošnje za peneze, jedilno orodje (škér za jesti) razni dari za krste, godovna, itd. kak i velika zaloga vsakovrstnih zlatih i srebrnih predmetov

Vse dobro i ceno (fal)! Zahtevajte cenike.
H. SUTTNER, Ljubljana št. 944.